

Kirvesvuaran tsasouna tulee vastaan ensimmäisenä, sitten avautuu kylämaisema. Umpeen kasvava tie johtaa edelleen kylän toiseen osaan Teroseen.

Kirvesvuaran kylä – yksi unohtuneista

Kirvesvaara oli yksi harvoista Paatenen kylistä, missä oli eläjiä sotavuosina. Siellä oli entistä asujamista, yhteensä 52 henkeä ja pienehkö suomalainen vartio-osasto. Kylä muodosti Kirvesvaaran paikallisalueen. Kylässä sota-aikana pikkupoikana asunut Timo Anttonov muistaa, että suomalaiset tulivat kylään Sellin suunnasta metsäpolkuja myöten polkupyörillä.

Kotiteollisuus saatiin noina vuosina kylässä hyvään vauhtiin. Siellä valmistettiin mm. kelkkoja, rekiä, veneitä ja vakkoja, joita viikottain tuotiin Paatenelle myytäväksi.

1960-luvulle tultaessa Kirvesvaaran kylä koki saman kohdalon kuin sadat muutkin karjalaiskylät: se likvidoitiin. Kylän 4-luokkainen koulu lopetettiin vuonna 1960, kolhoosi oli mennyt umpeen jo vuonna 1957 ja lopullisesti kylä autioitui vuonna 1962.

Kirvesvaara muodostui itse asiassa kahdesta pienestä kylästä; ensimmäinen niistä on Koskisenkylä, josta on runsas

Zoja Antonova ja Timo Antonov tarkastelevat entisen kotikylänsä valokuvia, oik. Taisto Kainulainen.

puoli kilometriä vähän suurempaan Terosenkylään.

Terosen kylän ensimmäiseksi eläjiksi mainitaan Kauro Antonov ja hänen poikansa Timotei Spiridonovits, kertovat Timo Antonov ja hänen vaimonsa Zoja. Koskisenkylän panivat alulle sotapalvelusta pakoilevat bieglot.

Terosessa oli parhaaseen ai-

kaan seitsemän taloa (Kirilä, Lari, Spirke, Vasko, Misha, Onissima, Sanka ja Jyri). Koskisen kylässä taloja oli neljä (Ylinen, Mika, Posa ja Vadi). Pääsukuina olivat Koskisessa Beljakovit ja Terosessa Antonovit.

Tsasouna ja kalmismua sijaitsevat Koskisen kylässä. Tsasouna on Timo Antonovin arvi-

on mukaan peräisin viime vuosisadan puolelta. Hirsirakenteiltaan se on vielä kunnossa, mutta lahonnut katto sortuu pian alas. Tavan mukaan ikonit ovat hävinnet ties minne; kalusteista on jäljellä vain kaksi lukupulpettia. Ikäänkuin rappion merkinä on tsasounan nurkalla myrskytuulen katkaisema paksu kalmokuusi. –SV